

Závěrečná zpráva projektu specifického výzkumu na rok 2013 – zakázka č. 2126

Název projektu: Výzkum školních a mimoškolních vlivů na čtenářství

Specifikace řešitelského týmu

Odpovědný řešitel: Mgr. Michal Čuřín

Studenti magisterského studia na PdF UHK: Mgr. Vanda Vaničková

Celková částka přidělené dotace: po navýšení 45 620 Kč

Stručný popis postupu při řešení projektu:

Cílem projektu bylo zmapovat vlivy spolupůsobící na čtenářství žáků sekundárního vzdělávání, přičemž byla zásadní pozornost věnována zejména třem činitelům: rodině, škole a vrstevnickým skupinám. Výzkum byl orientován kvalitativně s využitím narativně-biografického interview a obsahové analýzy dokumentů. Pro šetření byla zvolena skupina žáků, která je dlouhodobě sledována v ohledu dovedností ve čtenářské gramotnosti a postoje ke čtenářství a progresu v této oblasti. Respondenti pocházejí z oblasti ohrožené sociální exkluzí, vysokou nezaměstnaností a mimo velká centra, proto i tento aspekt byl předmětem výzkumu.

Šetření navázalo na přechozí výzkumy této problematiky realizované řešitelem i autory mimo řešitelský okruh a mělo zodpovědět otázky směřující k pojmenování příčin velkého rozdílu ve vztahu ke čtenářství i čtenářské praxi mezi chlapci a dívkami (potažmo příčin projevujících se i ve čtenářské gramotnosti).

S respondenty byly pořízeny zvukové záznamy interview, po jejichž přepsání a analýze bylo přistoupeno k analýze kurikulárních dokumentů školy, dalších písemných pramenů a interview s vyučujícími. Na základě sebraných materiálů a jejich vyhodnocení byly stanoveny závěry šetření takto:

Příčiny odlišného vztahu ke čtení krásné literatury mezi chlapci a dívkami lze spatřovat v několika oblastech: a) převažující pojetí krásné literatury mezi chlapci jako ženského fenoménu; b) udržovaný a silný „masculine regime“ ve vrstevnické skupině neumožňující projevovat jednotlivým chlapcům výraznější zájem o čtení z obavy z vyloučení; c) přezíravý a povrchní přístup vyučujících českého jazyka a literatury k individuální četbě adolescentů, tj. k jejich tzv. autentické četbě; d) chybějící mužský (především otcovský) vzor, který by vedl respondenty k zájmu o četbu.

Splnění kontrolovaných výsledků řešení:

S ohledem na modifikaci Metodiky hodnocení výsledků ve vztahu k bodovému ohodnocení odborných článků recenzovaných neimpaktovaných časopisů a délce recenzních řízení jednotlivých redakcí bylo rozhodnuto oproti návrhu projektu přepracovat bodovaný výstup do podoby kapitoly v odborné monografii, která se věnuje obdobnému tématu. S využitím výsledků projektu byla zpracována odborná monografie *Čtenářství*

v *souvislostech*, která je v současné době v tisku. Fyzický výtisk a výpis ze systému OBD bude dodán při obhajobě projektu.

Z nebudovaných plánovaných výstupů se nepodařilo naplnit vystoupení na konferenci věnované čtenářství v Ústí nad Labem, neboť se konference v letošním roce nekonala. Plánovaný článek v časopise Komenský prošel redakčním řízením a bude vydán v roce 2014.

Přehled realizovaných výdajů:

a) osobní náklady

Odměna řešiteli 5 000 Kč.

b) stipendia

Stipendium studentce magisterského studia 9 000 Kč.

c) materiálové náklady

Tablet – 13 167,46 Kč a diktafon - 1634 Kč: využito pro zvukový záznam interview a obrazový záznam zkoumaných materiálů.

Oproti návrhu projektu byla navýšena položka kancelářské potřeby jednak navýšením rozpočtu, jednak přesunem finančních prostředků zbylých po nákupu tabletu a diktafonu. Kancelářské potřeby byly využity pro záznam a organizaci získaných materiálů. Celkem za kancelářské potřeby vyčerpáno: 12 924 Kč.

Nákup odborné literatury: 3 897 Kč.

Celková výše dotace:	45 620 Kč
Vyčerpáno:	45 646,96 Kč
Účetní výsledek:	-26,96 Kč

Přílohy:

Výsledovka z ekonomického informačního systému Magion – vyúčtování dotace

Datum: 2. 1. 2014

Podpis odpovědného řešitele